

Grundlärarprogrammet F-3 och 4-6

Riktlinjer för slut-VFU

7,5 hp VFU inom UVK 6: Utvecklings- och utvärderingsarbete 15 hp

---

Syftet med den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) är att förankra lärarutbildningen i konkreta och praktiska erfarenheter av undervisning och lärande. Målet är att få en växelverkan mellan den högskoleförlagda och den verksamhetsförlagda utbildningen, mellan teori och praktik. Reflektionen och diskussionen tillsammans med lärarna i verksamheterna är viktiga komponenter för att studenterna ska kunna sätta sig in i och förstå komplexiteten i läraryrket.

VFU-handboken, s. 4

Välkomna!

I denna kurs i utbildningsvetenskap, UVK6, gör du din slut-VFU. Det är nu du skall knyta ihop allt du lärt dig under din utbildning och också, som syftet på framsidan anger, att se hur praktik och teori växelverkar ute på skolorna. Länk till VFU-sidan där du bl.a. hittar VFU-handboken: <http://www.hh.se/vfu>

Slut-VFU är en del av UVK6-kursen. Intentionen är att integrera skolutveckling med VFU och ditt examensarbete. Den bakomliggande tanken är att både VFU-lärare, skolan och studenterna själva har något att vinna på konceptet. Du som student får prova att genomföra ett didaktiskt utvecklingsarbete som systematiskt dokumenteras och skolorna får en systematisk dokumentation analyserad av dig som student. Tanken är dock att arbetets praktiska delar planeras och genomförs i samarbete. Du har som student tidigare gjort en kunskapsöversikt inom ett didaktiskt område för att identifiera aktuell forskning. På så sätt kommer utvecklingsarbetet att vila på vetenskaplig grund.

Vecka	Innehåll för studenter med inriktning F-3 och 4-6
3	Kurs i skolutveckling 16/1 – Din VFU-lärare är inbjuden till ett möte för att få information om UVK6-kursen
4	Kurs i skolutveckling 26/1 - Förseminarium VFU F-3 och 4-6 kl: 8-12
5	VFU
6	VFU
7	VFU
8	Kurs i skolutveckling (sportlov på skolorna)
9	VFU
10	VFU
11	Kurs i skolutveckling
12	Kurs i skolutveckling
13-22	Examensarbete Vecka 13, 28/3 Ladda upp visualisering på Blackboard Vecka 14, 3/4 Efterseminarium kl. 8-10/F-3 och kl. 10-12/4-6

Du ska sammanlagt göra 25 VFU-dagar.

Förberedelser

Ta kontakt med din VFU-lärare före vecka 3, så fort du fått din placering så att ni kan planera tillsammans och koppla samman slut-VFU och utvecklingsarbete. Tänk på att du kommer att behöva skolans senaste kvalitetsredovisning.

Berätta vid planeringen vad du hittills gjort under dina VFU-perioder i utbildningen och vad du förväntas göra i denna kurs, genom att gå igenom riktlinjerna och uppgifterna i detta dokument. Berätta också för VFU-läraren vilka personliga mål du haft hittills och vad du nu vill fokusera på.

Du ska visa *kopior på dina tidigare omdömen*, så att VFU-läraren vet vilka moment som du särskilt behöver utveckla. Ta med dig din *Checklista för VFU*. Utgå tillsammans från närvaro-

omdömesblankett för slut-VFU:n och progressionsmatrisen. Blanketter och riktlinjer finns på VFU-sidan: <http://www.hh.se/vfu-grundlarare>

Förseminariet

Till förseminariet tar du med din VFU-pärm där du bland annat har kopior på dina tidigare omdömen och Checklista för VFU.

Efterseminariet

På efterseminariet diskuterar och reflekterar ni över era erfarenheter av VFU:n.

Uppgift att göra inför efterseminariet: Var och en visualiserar på valfritt sätt sin utveckling till lärare. Visualiseringen ska alltså inte bestå av mängder av text, utan kan bestå av tidslinje/tidstrappa/mindmap eller dylikt. Utvecklingsstegen/avgörande moment etc. åskådliggörs med hjälp av bilder/foton/citat/teckningar.

Var och en laddar upp sin visualisering på anvisad plats i Blackboard senast den 28 mars. Antingen har man gjort sin visualisering i ett format som går att ladda upp direkt, eller så tar man ett foto av sin visualisering och laddar upp fotot.

Till efterseminariet tar var och en med sig en fråga, utgående från sin visualisering. Under efterseminariet diskuteras frågorna i grupper.

VFU-besök från Högskolan

Du kommer att få besök under slut-VFU:n. Tillsammans med VFU-lärare och högskolans lärare i utbildningsvetenskap värderar du din VFU-period. Utgångspunkt är *Närvaro/omdömesblankett*. Ta gärna med dig din *VFU-pärm* till detta trepartssamtal. I samtalet deltar studenten, VFU-läraren och den besökande läraren.

Bestäm snarast, så fort du vet vem som ska besöka dig, en tid för VFU-besök i samråd med VFU-läraren. Besöket beräknas ta ca 2 – 2,5 timme. Den besökande läraren observerar lektion, ca 40-60 min och därefter används resterande tid för trepartssamtal. Ordna så att trepartssamtalet kan genomföras i lugn och ro, utan störande moment.

Uppgifter slut-VFU

Uppgifterna syftar till att utveckla din förmåga att integrera teori och praktik i skolverksamheten. Du ska nu använda alla dina tidigare kunskaper och erfarenheter från lärarutbildning och ämnesstudier, jämföra, analysera och argumentera för din undervisning.

Uppgifterna nedan innehåller planering, genomförande, utvärdering, dokumentation och reflektion. Se Skolverkets allmänna råd för Planering och genomförande av undervisningen: http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D2698

Under VFU:n ska du **delta i samtliga uppgifter som din VFU-lärare har**. Din egen undervisning i skolan ska under de fem veckorna motsvara ca.75 % av en heltidstjänstgöring. Till din VFU-lärare ska du, om möjligt, lämna en planering för hela din VFU-period. Tänk på

att få med dina egna personliga mål från tidigare VFU-placeringar. Planeringen ska innehålla syfte och genomförande som efter lektionerna kompletteras med resultat och utvärdering. Givetvis ska du anknyta till de olika styrdokumenterna. Du ska kontinuerligt i din undervisning reflektera över det som är tillämpligt i den aktuella skolverksamheten som t.ex. samarbetet med övriga lärare i arbetslagen, individanpassning i undervisningen, elevinflytandet på planering, elever i behov av särskilt stöd, elever med utländsk bakgrund, hållbar utveckling, diskriminering, antimobbningsarbete och konflikthantering m.m. Kolla alltid av mot din *Checklista för VFU*.

Du ska delta i och reflektera över **bedömning/betygsättning**. Reflektera med lärarna om vad bedömning (F-3/4-6) och betygsättning (4-6) innebär. Vilka svårigheter finns, vilka verktyg finns, vad är rättvis bedömning etc. Vilka förmågor/ färdigheter/kunskaper får man syn på, hur får man syn på dem och hur bedömer/betygsätter man dem?

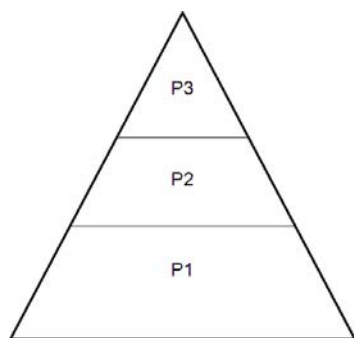
Dessutom ska du planera och om möjligt delta i **utvecklingssamtal**. Betygsättning och planering av utvecklingssamtal ska följas upp av en utvärdering med VFU-läraren. Tänk på frågor som anknyter till sekretess.

Se Skolverkets allmänna råd för Utvecklingssamtal och den skriftliga individuella utvecklingsplanen:

http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/visa-enskild-publikation?_xurl=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Fk%3D3133

För observation och **reflektion** använder du *loggbok/dubbellogg* etc. Att reflektera individuellt är bra, men bekräftar oftast den kunskap du har, att reflektera med din VFU-lärare eller studentkollega ger nya perspektiv på verksamheten och att reflektera i relation till litteratur och teorier ger ännu mer ny kunskap. När du använder alla former av reflektion har du störst möjlighet att utveckla ny kunskap. Utgå i dina reflektioner från kurslitteratur/teori. Centrala frågor inom utbildningsvetenskap är varför, hur och vad elever lär. Litteraturtips för reflektionen, kan du hitta i respektive kursplan, både för de ämnen du läst och för de olika UVK-kurser du läst. Du kan också använda litteratur som finns ute på skolorna.

Med hjälp av nedanstående praxistriangel kan man knyta ihop det man gör med varför man gör det. Använd gärna triangeln när du/ni reflekterar.

(Løvlie, 1972¹)

¹ Triangeln behandlas bland annat: Handal, G. & Lauvås, P. (2000). På egna villkor: en strategi för handledning. (2., [rev.] uppl.) Lund: Studentlitteratur.

P3: Etiska argument som rättfärdigar våra handlingar. Handlar om värderingar.

P2: Teoribaserade argument. Nivå där vi motiverar våra handlingar utifrån erfarenhet och teori.

P1: Praktikbaserade argument. Handlingsnivån, undervisnings- och aktivitetshandlingar.

Bedömning av VFU-kursen

För den i kursen ingående VFU:n gäller betyget Godkänd eller Underkänd. Viktigt för bedömningen är VFU-lärares skriftliga omdöme. *Närvaro/Omdömesblankett* finns på hemsidan. Här följer en kort instruktion för Närvaro/Omdömesblanketten:

Blanketten består av en matris. Se det bekräftande som en slags summering (summativt) och det formativa som vad studenten/du som student ytterligare bör göra för att utvecklas som lärare, utmaningar alltså. Använd matrisen klokt under hela femveckorsperioden. Vi tänker oss att alla summativ-rutorna kommer att vara ifyllda och förhoppningsvis en del av formativ-rutorna också, eftersom vi aldrig blir färdiga som lärare. Som Stenhouse (1979) menar:

Lärare måste utbildas till att utveckla sin konst, inte till att behärska den.

På den blankett som slutgiltigt skrivs under, är det VFU-lärares sista bedömning vi vill ha. Detta innebär att i högerkolumnen så kommer det till slut att stå sådant som du som student kan utveckla i din roll som färdig lärare. Du och VFU-läraren bestämmer tillsammans hur blanketten används under de fem veckorna. Någon kanske vill fylla i en blankett för varje vecka. Någon kanske fyller i ett specifikt kriterium en lektion och något annat en annan lektion. Någon kanske fokuserar på ett av kriterierna i flera dagar och reflekterar muntligt över kriteriet och fyller inte i den skriftligt förrän sista gången det kriteriet observeras. Högskolans vill bara ha in EN närvaro- omdömesblankett, innehållande VFU-lärares slutliga bedömning.

Din egen dokumentation, visualiseringen enligt ovan och ditt deltagande i de obligatoriska seminarierna vägs också in i bedömningen.

Frånvaro

Du har rätt till alla dina VFU-dagar och all frånvaro under VFU ska tas igen under innevarande termin. Du kontaktar själv din VFU-lärare och planerar in eventuella missade dagar. Om du varit frånvarande mer än 20% av en sammanhängande VFU-period, ska du både kontakta din VFU-lärare och VFU-ansvarig, för att bestämma när dagarna ska tas igen.

Ha en riktigt rolig, trevlig, lärorik och utvecklande VFU!

Maria Godolakis

VFU-ansvarig

Eva Hansson

VFU-ledare F-6